

Radanpidon ja liikenteenohjauksen turvallisuuden parantaminen

Ratafoorumi 3.4.2025

Marko Tuominen, Tomi Kangas

Väylävirasto
Trafikledsverket

Väyläviraston turvallisuustavoitteet 2025

Maantiet

Maanteiden
liikenneturvallisuuden
parantaminen

Tunneliturvallisuuden
varmistaminen

Tiellä tehtävien töiden
turvallisuuden varmistaminen

Rautatiet

Rataverkon
liikenneturvallisuuden
varmistaminen

Tasoristeysturvallisuuden
parantaminen

Radalla tehtävien töiden
turvallisuuden parantaminen

Liikenteenohjauksen
turvallisuuden parantaminen

Vaarallisten aineiden
kuljetusten turvallisuuden
varmistaminen

Vesiväylät

Väyläinfran
navigointiturvallisuuden
varmistaminen

Vesiväylillä tehtävien töiden
turvallisuuden varmistaminen

Digitaalinen turvallisuus

Tieto- ja kyberturvallisuuden
parantaminen

Tietosuojan varmistaminen

Työturvallisuus

Palveluntuottajien
työtapaturmien vähentäminen

Turvallisuuskulttuuri

Turvallisuushavaintojen
lisääminen

Yhteenvedo turvallisuustilanteesta 2024

Viite: Väyläviraston turvallisuustavoitteet ja -mittarit

Väylävirasto
Trafikledsverket

Maantiet

Maanteiden liikenneturvallisuus

- Maanteiden liikennekuolemien määrä vuonna 2024 on suurempi (130) kuin edellisvuonna (127). Ennakkotietojen täydentyessä tavoitteellisesta kehityksestä jäädään hieman.
- Kaikki henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet ovat vähentyneet tavoitteen mukaisesti

Tunneliturvallisuus

- Tunneliturvallisuuden hyvä taso säilynyt ennallaan vuoden 2024 aikana.

Tiellä tehtävien töiden turvallisuus

- Maanteillä tietyömaiden kohdalla tapahtui lokakuun 2024 loppuun mennessä yhteensä 24 henkilövahinko-onnettomuutta, joissa ei kuollut yhtään henkilöä.

Rautatiet

Rataverkon liikenneturvallisuus

- Junaliikenteessä ei tapahtunut törmäys- tai suistumisonnettomuuksia, jotka olisivat johtuneet ratainfrastruktuurin kunnosta.

Tasoristeysturvallisuus

- Turvallisuustilanne on tilastohistorian paras (10 onnettomuutta), mutta samaan aikaan tasoristeys-toimenpiteiden toteutus hidastunut

Radalla tehtävien töiden turvallisuus

- Turvallisuustilanne ei ole tavoitteiden mukainen.

Liikenteenohjauksen turvallisuus

- Ratatyön suojaamisvirheet lisääntyivät määrällisesti ja poikkeamien riskisummat nousivat korkeammalle. Muilta osin turvallisuustilanne parempi.

Vaarallisten aineiden kuljetusten turvallisuus

- Ei tapahtunut vaarallisten aineiden vuotoja aiheuttaneita törmäys- tai suistumisonnettomuuksia.

Vesiväylät

Väyläinfran navigointiturvallisuus

- Kauppamerenkulun turvalaitteiden huonokuntoisten kiinteiden turvalaitteiden osuus oli 2024 maksimissaan 2,5%

Vesiväylillä tehtävien töiden turvallisuus

- Työt sujuivat suunnitellusti, ei raportoituja poikkeamia

Digitaalinen turvallisuus

Tieto- ja kyberturvallisuus

- Vuoden aikana tuli ilmi paitsi Väylävirastolle myös palveluntuottajille sattuneita poikkeamia, joista 5 kpl oli vakavia.
- Tietoturvan kehitystoimenpiteet etenevät, mutta vaativat edelleen panostusta.

Tietosuoja

- Vuoden aikana selviteltiin muutamia henkilötietojen tietoturvaloukkauksia, joista yksi ylitti ilmoituskynnyksen tietosuojavalvottuutelle.

Työturvallisuus

Palveluntuottajien työtapaturmien vähentäminen

- Kokonaisuutena työtapaturmien määrä hieman laskussa, mutta vakavien tapausten määrä ei. Vuoden 2024 aikana kaksi kuolemaan johtanutta tapaturmaa.

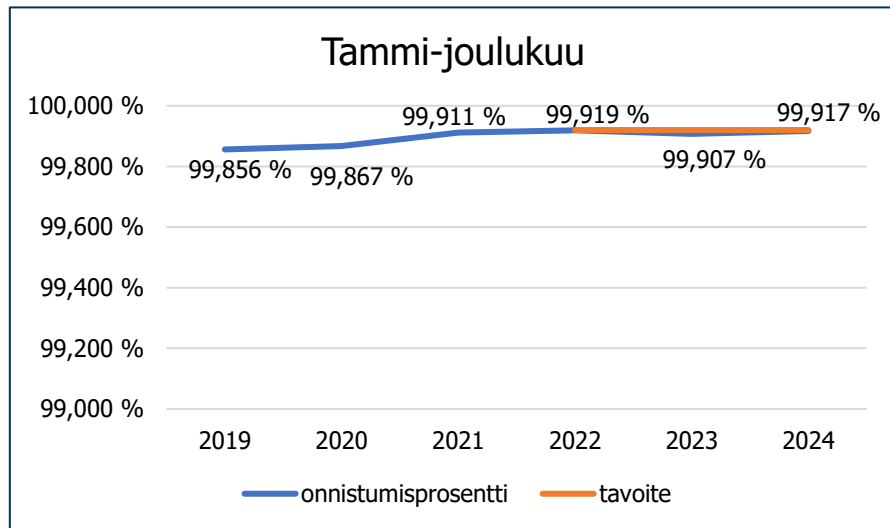
Turvallisuuskulttuuri

Turvallisuushavaintojen lisääminen

- Vuonna 2024 havaintojen määrä (533 kpl) ylitti edellisvuoden 2023 määrän (408 kpl).

Radanpidon turvallisuus

- Radanpidon eli radalla tehtävän työn turvallisuus parani hienoisesti. Turvallisuuspoikkeamia kuitenkin tapahtui 129. Koko vuoden onnistumisprosentti oli 99,917 %, kun se vuonna 2023 oli 99,907 %. Tavoitteeseen 99,920 % ei siten aivan päästy.
- Turvallisuuspoikkeamat keskittyvät seuraaviin tapaustyyppeihin:
  - Työn tekeminen ilman ratatyölupaa, vaikka työ olisi sitä edellyttänyt
  - Työn aikana ylitetään ratatyölle varattu alue. Näissä suurimmassa osassa on kyse siitä, että työ vaikuttaa laajemmalle alueelle kuin on tarkoitettu.
  - Ratatyön päättämisvaiheessa tapahtuu virhe, jonka johdosta raide ei ole normaalisti liikennöitävissä
  - Nopeusrajoituksen asettamisessa tai poistamisessa tapahtuu virhe.
- Radanpidon turvallisuuteen kiinteästi liittyvät liikenteenohjauksessa tapahtuvat ratatyön suojaamisvirheet esitetään liikenteenohjauksen dialla.
- Toimenpiteet:
  - Ratatyönrkki on koonnut toimenpide-esitysten listauksen radalla tehtävän työn ja liikenteenohjauksen turvallisuuden kehittämiseen. Toimenpiteet jakaantuvat kuuteen teemaan, joista osaan haetaan vielä päätökset. Osa toimenpiteistä on jo käynnissä.
  - Pyritään lisäämään tehostettua viestintää ja yhteistyötä radanpidon toimijoille mm. kolmannesvuosittaisilla turvallisuusiltapäivillä.
  - Ratatyövastaavan koulutuksen uudistaminen ja TURO-ohjetarkennus vuonna 2025.

Yhteensä vuoden aikana turvallisuuspoikkeamia kirjattu 129. Samaan aikaan ratatyölupia ollut 155 454.

Tavoitemittarit	1-4 2020	5-8 2020	9-12 2020	1-4 2021	5-8 2021	9-12 2021	1-4 2022	5-8 2022	9-12 2022	1-4 2023	5-8 2023	9-12 2023	1-4 2024	5-8 2024	9-12 2024
Radanpidon turvallisuus															
Junan/vaihtotyöyksikön ja ratatyökoneen välinen törmäys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kahden ratatyökoneen välinen törmäys	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Junan/vaihtotyöyksikön törmäminen esteeseen (ratatyön aiheuttama este)	0	0	0	0	1	1	0	0	3	0	1	0	0	4	0
Luvaton ratatyö	11	4	6	6	6	15	7	7	9	6	9	11	4	9	8
Ratatyöalueen ylittäminen	11	22	21	18	15	9	16	15	16	17	17	14	11	31	8
Ratatyövastaavan tekemä ratatyön/työmaan turvaamis- tai ratatyön tekeminen ilman	1	4	4	2	1	1	2	0	4	4	4	2	0	3	2
Ratatyön päättämisvirhe	6	16	11	8	13	9	2	6	3	4	13	10	3	7	9
Ratatyön paikantamisvirhe	0	4	1	2	1	4	5	5	4	3	3	4	1	0	1
Työkone tai muu este ATU:n sisäpuolella	1	4	1	2	1	2	0	3	4	0	2	1	1	0	3
Virhe turvamiestoiminnassa	5	6	10	2	8	2	8	1	1	4	1	1	3	4	1
Virheet nopeusrajoituksen tai JKV:n asentamisessa	8	18	7	3	7	3	3	7	2	2	10	4	4	7	4
yhteensä	44	80	63	43	54	46	44	47	49	42	60	48	27	66	36
poikkeamaa/ 100 000 ratatyölupaa	105	153	136	77	104	88	71	87	85	84	114	83	51	129	71
onnistumisprosentti/ratatyölupa	99,89 %	99,85 %	99,86 %	99,92 %	99,90 %	99,91 %	99,93 %	99,91 %	99,91 %	99,92 %	99,89 %	99,92 %	99,95 %	99,87 %	99,93 %

Keltainen = 10% tai suurempi kasvu poikkeamien määrässä vrt. kolmanneksen ka. 2020-2023
Vihreä = 10% tai suurempi vähenemä poikkeamien määrässä vrt. kolmanneksen ka. 2020-2023
Harmaa = alle 10% muutos poikkeamien määrässä vrt. kolmanneksen ka. 2020-2023

Ratatyönrkki

Ratatyönyrkki

- Väyläviraston ja Fintraffic Raiteen Ratatyönyrkki koottiin kokoamaan ratatöiden turvallisuuden nykytilaa ja tunnistamaan mahdollisia toimenpiteitä, joilla turvallisuutta voidaan kehittää.
- Ryhmä pidettiin alkuvaiheessa tiiviinä, mutta keskustelua on nyt laajennettu niin, että rautatieliikenteen harjoittajat ja radanpidon urakoitsijat pääsevät mukaan.
- Ratatyönyrkki tunnisti seitsemän teemaa
  - Koulutukset ja osaaminen (liikenteenohjaus ja ratatyö)
  - Liikenteenohjausjärjestelmät
  - Työtä tukevat järjestelmät (liikenteenohjaus ja ratatyö)
  - Ohjeet ja menettelyt ratatyössä
  - Turvallisuusjohtamisen menettelyt
  - Hankintoihin liittyvät menettelyt (infrahankkeet)
  - Ratatöiden ja liikenteen yhteensovittaminen

Käynnissä olevia

- Koulutukset ja osaaminen (liikenteenohjaus ja ratatyö)
  - Ratatyövastaavan peruskoulutuksen uudistaminen
  - Liikenteenohjauksen simulaattorikoulutuksen lisääminen
- Liikenteenohjausjärjestelmät
  - Digirata ja sen kiinteät ratatyöalueet
  - Kauko-ohjausjärjestelmien uudistaminen
- Työtä tukevat järjestelmät (liikenteenohjaus ja ratatyö)
  - RUMAn ja LOKIn jatkuva kehittäminen
- Ohjeet ja menettelyt ratatyössä
  - Radanpidon turvallisuusohjeet TUROn kehitys
  - Nopeusrajoitusten hallinnan menettelyt ja ohjeet

Ratatöiden ja liikenteen yhteensovittamisen keskustelutilaisuus 14.3.2025

- 14.3.2025 pidetyn tilaisuuden tavoitteena oli keskustella suunnista, joilla voidaan kehittää ratatöiden ja liikenteen yhteensovittamista.
- Tavoitteena oli tunnistaa yhteisesti edistettävät asiat ja määrittää niille parhaat jatkojalostusfoorumit.
- Tilaisuuden aluksi käytiin läpi ilmoittautumisten yhteydessä annetut huomiot nykytilan onnistumisesta ja kehittämistä kaipaavista seikoista.
- Keskusteluosuudessa käytiin keskustellen läpi
  - Ratatöiden ennakkosuunnittelun nykytila sekä mahdollisuus lisätä ennakkosuunnittelua, jopa niin että lähtökohtana on varata ratatöille kapasiteetti suljettu liikennöinniltä –ennakkosuunnitelmalla
  - Kunnossapidon vakiotyöraot
  - Yhteistyö- ja kokouskäytäntöjen tarkempi kuvaaminen kapasiteetin hallinnalle/yhteensovitukselle.
  - Liikennesuunnittelun järjestelmien kyvykkyys operatiiviseen yhteensovittamiseen/kapasiteetin hallintaan

14.3.2025 keskustelutilaisuuden nostot

- Keskustelu oli hyvää ja laajasti eri näkökulmat huomioivaa.
- Tilaisuutta pidettiin hyvänä avauksena asian yhteiselle jatkotarkastelulle. Eri toimijaryhmien näkökulmia saatiin hyvin esille.
- Keskeisenä nostona tilaisuudesta oli mm. se, että ratatöiden suunnittelu ennalta tukee onnistumista.
- Todettiin, että kokonaisuuden jatkotyöstö toimijaryhmien kesken nähdään tärkeäksi.

Väylävirasto
Trafikledsverket